

ADMINISTRAȚIA

ORGAN OFICIAL AL MUNICIPIULUI CLUJ.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

PRODUCEREA FĂRĂ ARĂTAREA IZVORULUI
E INTERZISĂPARTEA OFICIALĂ TOTUȘI SE POATE RE-
PRODUCE FĂRĂ NICI O RESTRICȚIUNE.BIRoul REDACȚIEI
STR. REGINA MARIA 2. TELEFON 56.APARE
SUB CONDUCEREA UNUI COMITETABONAMENT
PE UN AN 150 LEI. PE JUM. AN 75 LEI, UN EXEMPLAR
5 LEI PENTRU AUTORITĂȚI 200 LEI PE UN AN.

Probleme cari cer rezolvire urgentă.

Ziarele minoritare din localitate în timpul din urmă sunt foarte îngrijorate pentru unele lipsuri ce se observă în satisfacerea nevoilor de interes general ale orașului nostru. Zilnic apar articole lungi conținând diferite imputări, ba nu a rare ori învinuiri exprese la adresa consiliului orașănesc. Dacă căutăm după scopul ce urmăresc aceste articole, la prima vedere ar face impresia cititorului care nu a urmărit cu atențiune atitudinea acestor ziare de mai înainte, — că pornesc dintr-o sinceră îngrijorare pentru nevoile orașului nostru; de fapt însă nu fac altceva, decât urmăresc scopul vechiu: cercarea de a discredita administrația românească din acest oraș la tot pasul, când e posibil. Cei ce cunoaștem mentalitatea acestor ziare deja dela preluarea imperiului încoace, nu ne mai mirăm de atitudinea aceasta ostilă, cu care ne-am obicinuit cel mult profităm de ocaziunea ca să ne ocupăm și noi de chestiunile atinse și prezentate publicului în mod tendențios de presa minoritară, ca să clarificăm unele chestiuni, din cari apoi oricine se poate convinge de sinceritatea afirmațiunilor din chestie.

* * *

În primul rând să începem cu lumina electrică.

Uzinele electrice ale orașului, de prezent se află în cea mai bună stare de funcționare, față de priceperea și sirguinței

actualului director, care a știut să aducă orice jertfă, să îndure și să învingă cele mai mari greutăți fără să cunoască oboseală, pentru a repara mașinile preluate în perfectă stare de ruină dela vestita firmă «Ganz», pe care o laudă atât de mult încă și azi presa minoritară. Dacă le putem mulțumi, că mașinile cu aburi și cele două motoare Diesel se găsesc în cea mai bună stare și funcționează mai bine ca ori când. Apoi că în urma înghețului debitul apei a scăzut în așa măsură, în cât nu este suficientă ca să pună în mișcare nici barem o turbină în plină încărcare, — este foarte natural, că direcțiunea uzinei a fost nevoită să recurgă la ultimul și de prezent unicul mijloc de a distribui curentul electric disponibil în așa fel, ca să nu dea loc la nemulțumiri. A recurs din nou la programul de întrerupere a curentului electric pe sectoare, stabilit încă la 5 Noiembrie 1923, în coînțelegere cu consiliul orașănesc și reprezentanții industriașilor și comercianților din oraș. Ba mai mult: direcțiunea a atras atențiunea publicului printr'un aviz publicat în toate ziarele, că curentul va fi întrerupt după programul stabilit la data sus indicată și că aceasta situație va dura până ce nu se vor ameliora împrejurările hydraulice, și totuși Consiliul orașănesc împreună cu Direcțiunea Uzinelor Electrice după afirmațiunea presei minoritare nu ea nici o dispozițiune ca populația orașului să nu fie ne-
espasă *pe neașteptate* la surpriza de a rămâne ore întregi „în întunecime egipteană”... Și să mai zică cineva că presa

minoritară nu arată un interes sincer și desinteresat față de nevoile orașului nostru!.. Ne mirăm foarte, că nu a alarmat încă publicul în urma zvonurilor fantastice și totodată tendențioase, că actualul director al uzinelor electrice simplaminte a transportat dinamurile cele bune ale orașului la București și a adus altele rele și mai mici în locul lor!.. (Parcă l-ar putea băga în buzunar!).

Consiliul orășenesc știe și este convins, că actualele uzine electrice nu mai sunt suficiente pentru nevoile orașului, a cărui populație s'a dublat în anii de după războiu. Și aceea o știe, că unica soluție este amplificarea uzinelor; dar nu se mulțumește cu atât, ci încearcă să găsească împrumutul necesar spre acest scop pe lângă condițiuni cât se poate de favorabile. Cum însă de prezent nu a ajuns în situația aceea, ca să se poată cugeta la realizarea, respective începerea realizării planului pe amplificare, trebuie să se înmulțească cu luarea dispozițiilor de ordin administrativ menit de-a menține o situație întrucâtva reportabilă în privința iluminatului în primul rând și apoi să se îngrijească după posibilitate și de satisfacerea nevoilor industriale prin distribuirea cât se poate de justă a curentului electric. Acest lucru îl știe și presa minoritară și totuși încearcă zilnic să denatureze lucrurile. Am vrea să știm și noi, *pentru ce?* Crede doar că *altfel* se va ameliora situația?

Ar fi o altă problemă de actualitate mai ușor de rezolvit. E vorba de autobusele ce circulă pe străzile orașului nostru de un timp încoace, de multe ori deși cu viteză mai mare, decât cea admisă în interiorul orașului pentru automobile, dar totuși totdeauna în cea mai perfectă ordine.

Ar fi mai ușor de rezolvit pentru Consiliu din punct de vedere financiar, căci nu pretinde investiții din partea orașului, fiind autobusele proprietatea particularilor, dar chestia prezintă greutatea mari din punct de vedere social, căci acordarea permiselor de circulație pentru proprietarii autobuselor înseamnă atingerea intereselor vitale ale birjarilor; deci Consiliul orășenesc de data aceasta este pus înaintea unei dileme foarte grea.

La soluționarea acestei chestiuni credem că consiliul orășenesc va fi condus de principiul, că are să protejeze interesele generale ale locuitorilor acestui oraș și nu va pune piedici dezvoltării lui, care în timpul din urmă a luat un avânt imbușurător dând un aspect de oraș mare Clujului. cererea birjarilor de a fi lăsați în pace să trăiască cinstit după meseria lor este foarte justă și Consiliul nici nu are de gând să tindă la nimicirea existenței lor când acordă permise de circulație pentru autobuse, ci dorește numai să ușureze situația populației nevoiașă, care formează marea majoritate a acestui oraș și care nu i-și poate permite luxul să plătească peste douăzeci lei pentru o cursă cât de mică birjarului, îi preferă să dea 4 lei autobuzului, care îi satisface necesitatea la fel, ba poate de cele mai multe ori ajunge la țintă în timp mai scurt. Deci cererea birjarilor de a fi redus numărul autobuselor existente pe piața Clujului nici la un caz nu poate fi luată în considerare de către Consiliul orășenesc, căci ar fi cea mai mare nedreptate să constrângi populația unui oraș în plină dezvoltare de binefaceri progresului civilizației.

În privința soluționării acestei probleme ar fi de dorit ca Consiliul orășenesc să urmeze exemplul Capitalei. Și în București s'a dat mare luptă între birjari și proprietarii autobuselor și automobilelor. S'a dat absolută libertate concurenței și rezultatul a fost că birjele cele mai elegante și scurte au rămas pe piață și nici autobusele și automobilele nu lasă nimic de dorit. În Cluj, ce e drept, e alta situația, căci elementul românesc abia după preluarea imperiului a început să-și scoată birjele pe piață, care e dominată încă și azi de minoritari. Din acest motiv ar fi nedreptate să se lese liberă concurența și la noi, căci este evident că pentru români ar avea rezultatul aproape sigur că ar dispărea de pe piață puținele birj românești ce au apărut în ultimii ani. Totuși este nevoie de concurență cinstită, cel mult atâta restricțiune pare a fi necesară, ca unei persoane să nu i-se acorde în viitor mai multe permise de circulație până ce nu li s'a dat puțin în primul rând birjarilor, ca ei ca cei mai interesați, să se poată asocia mai mulți pentru cum-

părarea autobuselor în locul birjelor, cari nu mai pot exista mult timp pe piață, în urma schimbării împrejurărilor. cel puțin în numărul actual. Prin aceasta nu voim să zicem că nu este nevoie și de birje pe lângă autobuse.

În felul acesta credem, că problema s'ar putea rezolvi în felul cel mai potrivit, căci ar fi satisfăcute și interesele birjarilor și orașul ar avea mijlocul necesar pentru satisfacerea circulației publice, care în timpul din urmă s'a intensificat în așa măsură, în cât nici nu mai recunoști Clujul cel vechiu. Trebuie să ne familiarizăm cu autobusele, căci de tranvai electric încă nu poate fi vorba mult timp din cauza greutăților economice în cari se află de prezent orașul nostru. Astfel am ajunge și noi în situația să avem birje corespunzătoare atât din punct de vedere estetic, cât și sanitar, căci de prezent putem vedea foarte multe birje cari lasă mult de dorit abstrăgând dela faptul, că cei mai mulți cai nu numai că nu corespund, dispozițiilor regulamentului referitor, dar de multe ori pasagerul este nevoit să se dea jos din trăsură dacă vrea să ajungă la vre'un punct mai ridicat al orașului, iar în ceace privește autobusele, concurența nu peste mult timp ne-ar pune la dispoziție autobuse și mai eftine, și mai confortabile decât cele actuale.

* *

Ca încheiere să mai amintim în treacăt și a treia problemă de o importanță

și mai mare decât cea precedentă, anume apeductul. După multe greutate și alergături spre a obține diferite aprobări dela autoritățile superioare în sfârșit s'au putut începe lucrările de amplificare, iar și până la terminarea lor definitivă, s'au așezat apometrii le casele mai mari ca astfel să se poată controla mai bine consumația de apă și orașul să nu fie păgubit putând astfel încassa taxele cuvenite. Deci ne afăm cu un pas mai aproape de țintă decât la uzina electrică. Lumea ar fi și mulțumită cu situația actuală, dacă nu ar veni iară presa minoritară să facă și aici obiecțiuni cu reavoința i obicinuită. Spune că doauă străzi laterale din zona superioară au rămas fără apă din cauză, că și Universitatea a fost încă în anul trecut repartizată în zona superioară dar ziarul din chestie recunoaște, că aceasta a fost o necesitate ce se simțea și pe vremea administrației ungurești și spune că consiliul orășenesc a lucrat foarte bine, când a dat Universității apa necesară. Acum după un an însă ziarului minoritar nu-i convine, că de ce locuște și Dl. Primar în str. Cogălniceanu, unde se află Universitatea și este apă suficientă și face apel către cititorii săi ca să nu uite acest fapt! Adeca, cu alte cuvinte, după părerea ziarului menționat Dl. Primar este de vină, că cele doauă străzi au rămas fără apă! Nu cumva ar dori autorul articolului ca să se facă pentru Primar un conduct special, în care să nu curgă apa nici când? . . .

PARTEA OFICIALĂ

Ministerul de Interne Direcțiunea Administrației Generale Contenciosului și Statisticii

Nr. 93021 din 27 Oct. 1924.

Domnule Primar,

Ministerul Afacerilor străine ne aduce la cunoștință că art. 249 și 256 a tratatului Trianon, după care Vă trimitem aci alăturat copie, stipulează remiteră și împărțirea între noi și Ungaria a legatelor, donațiunilor, burselor, fondațiunilor de orice fel și a averilor colectivităților atunci când supușii români ar avea vreun drept asupra acestor fonduri.

Este bine înțeles că acestea articole vizează acele averi cari se află pe teritoriul actual al Ungariei și au fost administrate de organe ce se găsesc și acum în Ungaria.

Cum aplicarea susziselor articole urmează să facă obiectul unor negocieri apropiate cu Statul Ungar, este neapărată nevoie ca întreg materialul documentar asupra acestei chestiuni, să fie strâns și studiat din vreme.

Aducându-Vă la cunoștință cele ce preced, avem onoarea a Vă ruga să binevoiți a lua de urgență dispozițiunile ce le

veți crede de cuviință, pentru ca organele dvs. în subordine să adune tot materialul documentar asupra acestei chestiuni și să l transmiteți cât mai neîntârziat Ministerului Afacerilor Străine, întrucât este vorba de o avere considerabilă, care se găsește în stăpânirea Statului ungar și care trebuie să treacă cât mai repede Statului Român.

Despre dispozițiunile luate, Vă rugăm a ne înștiința, ținându-ne la curent cu relațiunile și documentele ce ați găsit în aceasta privință.

p. Ministru

Director General

Al. Crăsnaru ss.

Modolea ss.

Ministerul de Interne Direcțiunea Administrației Generale
Contencios și Statisticej Nr. 10039 - 1924.

Domnule Prefect!

Ministerul Sănătății și ocrotirilor sociale cu adresa Nr. 18399 din 28 Nov. a. c. ne aduce la cunoștința că deși prin dispozițiunile art. 1. din legea publicată în Monitorul Oficial Nr. 76 din 9 Iulie 1921, vagabondajul și cerșitoria sunt considerate ca delikte și ca atare a interzice în tot cuprinsul țării totuși prefecturile atât cele de județ cât și cele de poliție din Ardeal precum și organele subalterne continuă pe temeiul legiurilor anterioare se libereze permise de cerșitorie.

Comunicându-Vă aceasta observațiune a Ministerului numit mai sus și pentru a se pune capăt unei situațiuni pe care Legea nu o poate tolera avem onoarea a Vă ruga să binevoiți a lua cuvenitele măsuri de a nu mai libera permise de cerșitorie, cari legal nu au nici o valabilitate dar care îngreunează aplicarea măsurilor luate în vederea stârpirii vagabondajului și cerșitoriei.

p. Ministru:

Director general:

Indescifrabil.

Modolea ss.

Ministerul de Interne Direcțiunea Comunală
Nr. 20149 (C) 1924.

Domnule Primar.

I. P. S. S. Mitropolitul Ardealului, cu adresa Nr. 5786/924, ne face cunoscut că plaga concubinajului a luat proporții prin-

tre creștini și cu toate că Legea morții prezumate oferă o posibilitate de a stârpi acest rău, însă atâta vreme cât oficianții stării civile și organele administrative fac numai pentru plată, care uneori e destul de mare, actele cerute de judecătore, mulți soți concubinari, preferă să trăiască în nelegiuire decât să plătească acele taxe pentru actele necesare formelor judecătorești.

Comunicându-vă cele ce preced și pentru a remedia această stare de lucruri, care oferă un exemplu rău din punct de vedere moral, Vă rugăm să luați măsuri ca toate actele declarării morții prezumate să se facă gratuit, interzicând secretarilor comunali și oficianților stării civile de a lua plata dela văduvele de război pentru astfel de acte.

p. Ministru:

Director General:

Crașnoveanu ss.

Const. Popescu ss.

Dela primăria orașului Cluj.

Nr. 29616/924 cons.

CONCURS

Consiliul orășnesc având în vedere că la Direcțiunea Abatorului orașului Cluj a devenit vacant un post de medic veterinar, publică concurs pentru ocuparea acestui post și invită pe cei ce doresc să fie numiți să-și înainteze cererile provăzute cu actele necesare la Primăria orașului Cluj, până la data de 15 Ianuarie 1925. Cererile sosite ulterior nu se vor lua în considerare.

În privința salarizării deslușirile necesare se pot primi dela contabilitatea orașului Cluj (camera 9).

Cluj, la 12 Dec. 1924.

primar:

Dr. Ufalea

Dela Aut. Ind. de I. Instanță a Orașului cu municipiu Cluj
No. 3455—1924. Aut. Ind.

Publicațiune.

Ioan Hrasch locuitor în Cluj strada Chintăului — cu data de 15 Decembrie 1924 a înaintat cerere pentru concesiune de stabiliment industrial moară cu o pia-

tră mânăta cu putere motrică ce se va instala pe intravilanul din strada Chin-tăului.

Conform dispozițiilor cuprinse în § 27 al art. de lege XVII. din 1884 și Ordonanței No. 5224 - 1920 Ministrului Industriei și Comerțului, se fac atenții, cei pe cari îi privește că, planurile referitoare sunt expuse spre vedere generală în biroul Autorității industriale de I. instanță Primărie Camera 56) în oarele oficioase până la 2 Ianuarie 1925 și că, eventualele excepțiuni contra concesionării acestui stabiliment se pot face verbal ori în scris la subsemnatul oficiu până la ziua pertractării care se fixează pe ziua de 3 Ianuarie 1925 orele 4 p. m. iar la pertractare înaintea Comisiunii esmis la fața locului.

Cluj la 15 Decembrie 1924.

Varga m. p.
Șeful Aut. Ind. de I. instanță.

Uzina electrică a orașului Cluj.

No. 2165-924.

Anunț.

Direcțiunea Uzinelor electrice cu începere dela 11 Decembrie a. c. a stabilit următorul program de întrerupere a curentului electric, întreruperi necesitate de lipsa totală de apă la Someșul-Rece. Acest program este de altfel acel stabilit în urma întrunirii și înțelegerii cu reprezentanții industriei și comerțului din Cluj ținută la Camera de Comerț în ziua de 5 Noiembrie 1923.

6 1/2 - 7 1/2 regiunea orașului pe partea stângă a Someșului, strada Gh. Barițiu dela Teatrul maghiar până la strada Suluțiu.

7 1/2 - 8 1/2 Partea Orașului pe malul drept al someșului limitată de următoarele străzi:

Str. Băii, Piața Carolina, Vechea Cetate, Str. Baron L. Pop și împrejururi, P. Cuza Voda, C. Dorobanților și în partea vestică a Pieței Ștefan cel Mare. Aceasta regiune va primi curent și dela 12 la 2.

11 - 12 centrul orașului, Cal. Regele Ferdinand, până la Poștă, Cal. Victorie până la Camera de Comerț, strada M. Kogălniceanu până la Colegiul evanghelic, str. N. Jorga.

2-3 restul orașului.

Acest program se va menține până ce condițiunile hidraulice actuale se vor îmbunătăți.

Cluj, la 11 Decembrie 1924.

Directorul Uzinelor, Inginer

ss. V. Roată

Dela Consiliul orașului Cluj.

Nr. 28863 - 1924 cons.

Anunț.

Se aduce la cunoștința generală, că orașul Cluj, va da în chirie prin licitație publică următoarele localuri de prăvălie, atelier, birou, magazie și pivniță.

1. Localul Victoria str. Reg. Maria Nr. 9.
2. „ Farcaș str. Reg. Maria Nr. 2.
3. „ Stief str. Regina Maria Nr. 2
4. Atelierul de tipografie str. Regina Maria No. 2.
5. Pivnița Str. Regina Maria No. 2.
6. Pivnița «Bognar și Szántó» Strada Regina Maria Nr. 2.
7. Localul Mezei. Piața Unirii No. 1.
8. „ Onișor Piața Unirii No. 2.
9. „ „Unio” Piața Unirii No. 2.
10. „ Fehér str. Memorandului 21.
11. „ Klein str. Memorandului 21.
12. „ Uniunea Muncitorilor Strada Memorandului Nr. 21.
13. Localul Uniunea funcționarilor particulari, str. Memorandului 21.
14. Localul Dozsi, str. Memorandului 21
15. „ Uniunea croitorilor, strada Memorandului No. 21.
16. Pivnița Elian, str. Memorandului 21.
17. Localul Oiban și Anghel, strada Bobuluj Nr. 5.
18. Localul Manițiu Vadul Transilvaniei Piața Mihai Viteazul No. 26.
19. Localul Andone Derma, Piața Mihai Viteazul 35.
20. Localul Feher Alexandru, strada Decebal 1.
21. Pivnița Blumfeld și Simon, strada Consiliul Național No. 1.

Licitația se va ține înaintea Consiliului orașănesc, în sala de ședințe și în conformitate cu art. 72-93 din legea Contabilității publice în zilele următoare:

Licitația localurilor înșirate sub Nr. 1—17 la 20 Februarie 1926 ora 9;
a localurilor de sub Nr. 8—14 la 24 Februarie 1925 ora 9; iar a localurilor de sub No. 15—21 la 27 Februarie 1925 ora 9.

Oferenții vor declara, că cunosc și primesc condițiunile de licitație, cari se pot vedea în biroul Secției Economice în zilele de lucru între orele oficiale.

Cluj, din ședința cons. oraș. ținută la 18 Dec. 1924.

Primar:
Dr. Utalea

Uzina electrică a orașului Cluj

No. 2179 -924.

A V I Z.

Se aduce la cunoștință, că Dl. Szebeheli Geiza șef instalator, dela 1. Decembrie 1924. a dimisionat din serviciul ce au ocupat la Uzinele noastre retrăgându-se dela această dată ori ce atribuțiuni cu cari a fost încredințat, sistând ori ce relațiuni de serviciu între noi.

Directorul Uzinelor
inginer ss. Roată

A V I Z

Am pierdut brevetul de reformă definitiv Nr. 19122/922, — îl declar nul.
Cluj, 9 Dec. 1924.

Vasile Iordan

A V I Z

Am pierdut brevetul industrial No. D. 279/1916 și No. D. 42/1917, îl declar nul.
Cluj, la 15 Dec. 1924.

ANTON ORID
comerciant de lemne și propr. de
mașină de tăiat lemne

A V I Z

Am pierdut condica de muncă Nr. 348/920, — o declar nulă.
Cluj, 9 Dec. 1924.

Mihail David

A V I Z

Am pierdut brevetul de industrie Nr. 1595/911, — îl declar nul.
Cluj, 11 Dec. 1924.

Bihari Ștefan

Știri dela oraș.

Distribuirea premiilor firmelor câștigătoare la întrecerea de galantare.
Sâmbătă în 6 Dec. la orele 11 a. m. a avut loc în sala festivă a Primăriei solemnitatea distribuirii diplomelor pe seama firmelor premiate la concursul de galantare dela 6—14 Sept. a. c. Concursul a fost organizat de Camera de Comerț și Industrie cu Sfatul Negustoresc din Cluj sub patronajul Dlui Primar al orașului. În fața reprezentanților autorităților locale și a comercianților s'a făcut predarea diplomelor, după vorbirile ținute de Dnii: Dr. O. Utalea primarul orașului, R. Tufli din partea Sfatului Negustoresc și S. Pop dela Camera de Comerț. Au fost premiate cu Medalie de aur 20 firme, iar cu Medalia de argint 16 firme.

Cinematograf comunal. Consiliul orașului Cluj în ședința din Dec. a. c. a hotărât înființarea unui cinematograf comunal în sala „Redutei”. După proiectul făcut de oficiul Ingineresc, acest cinematograf va aduce orașului un venit de aproximativ 150,000 lei lunar.

Budgetul orașului Cluj s'a verificat la Ministerul de Interne, cu 92 milioane la venituri și 91.300.000 la cheltuieli. Se așteaptă decizia de aprobare definitivă.

Interzicerea comenzilor în valute streine. Conform unui ordin al Min. de Interne autoritățile administrative sunt oprite a contracta angajări de furnituri cu dif. case din țări cu valută depreciată, în dolari, lire sterline etc. ci plata se va fixa în valută națională.

BANCA ARDELEANĂ și CASSĂ DE ECONOMIE

SOC. ANON.

CLUJ, PIAȚA UNIRII 32. (Cădirea proprie)
Fondată în 1894. — Sucursăa în Turda.

Efectulează remiteri pentru orice piață din țară și străinătate, în condițiunile cele mai favorabile. Cumpără și vinde valută străină. Depuneri se acceptă spre fructificare cu dobânzile cele mai mari, și se plătesc ori-când fără prealabilă denunțare. Impozitele asupra capitalului se plătesc de către bancă